Prima instanță:Judecătoria Bălți,sediul Central(judecător: Ghercavii Svetlana)
Dosarul nr.2a-749/2023

C U R T E A D E A P E L B Ă L Ț I
Colegiul civil şi de contencios administrativ

D E C I Z I E

15 februarie 2024 mun. Bălți

Instanța compusă din:
Președintele completului Stela Procopciuc
Judecători Dumitru Corolevschi și Elena Grumeza
Grefier Natalia Pasat

examinând în ședință publică cererea de apel declarată de Cucoș Oxana și Cucoș Nicolai prin intermediul avocatului Valentina Moruz împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul Central, din 03 iulie 2023, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată formulată de Cucoș Nicolai și Cucoș Oxana împotriva ÎM „Gospodăria Locativ Comunală Bălți” privind anularea sumei datoriei, efectuarea recalculului și anularea avizului de plată,

C O N S T A T Ă :

Argumentele participanților la proces:

1. La data de 05.09.2022 Cucoș Nicolai și Cucoș Oxana au înaintat în instanță cerere de chemare în judecată către ÎM „Gospodăria Locativ Comunală Bălți” privind anularea sumei datoriei, efectuarea recalculului și anularea avizului de plată.
2. În motivarea cererii au invocat că, reclamanții Cucoș Nicolai și Cucoș Oxana sunt proprietarii apartamentului nr. 28 din casa nr. *****, din anul 2000 în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 3103 din 22.08.2000.
3. În luna iunie 2022 la adresa domiciliului ultimilor a parvenit avizul de plată pentru luna mai anul 2022, prin care se impune plata pentru serviciile prestate în apartamentul nr. ***** de către ÎM „Gospodăria Locativ Comunală Bălți” în sumă de 101,01 lei și datorie de 10 155,15 lei.
4. E de remarcat faptul că reclamanții nu au încheiat careva contract de prestare a serviciilor comunale și necomunale cu ÎM „Gospodăria Locativ Comunală Bălți”, mai mult nici nu li s-a propus, nici nu li s-a prezentat ultimilor, careva

contract privind prestarea serviciilor comunale și necomunale, însă plăți pentru așa-zisa prestare a serviciilor se înaintează fără careva temei legal.

5. Invocă reclamanții faptul că în avizul de plată indicat supra sunt descrise așa numitele servicii pentru care sunt calculate plăți lunare, după cum urmează: curățirea fondului locativ- 17,58 lei; deservirrea tehnică a echipamentului de alimentare cu apă și canalizare - 17,58 lei; deservirea tehnică a echipementelor de alimentare cu energie termică - 6,07 lei; deservirea tehnică a blocului - 59,78 lei.
6. La fel menționează reclamanții că potrivit informației privind lucrările executate pentru perioada 01.05.2011-01.07.2018, în blocul locativ din mun. Bălți str. Boris Glavan 25, de către ÎM ,,Gospodăria Locativ Comunală Bălți" sunt indicate lucrările pretinse a fi executate și costul acestora, pentru deservirea tehnică a caselor de locuit și deservirea tehnică a rețelelor de apă rece și canalizare.
7. În urma cercetării înscrisului menționat supra, se constată că în acea listă sunt incluse lucrări care nicicând nu au fost efectuate în blocul locativ din mun. Bălți str. Boris Glavan 25. Mai mult ca atât, pentru lucrări neefectuate se prescriu sume fabuloase, pentru a fi încasate din contul consumatorilor, ceea ce vine în contradicție cu prevederile art. 21 al Legii privind protecția consumatorului.
8. Remarcă reclamanții, că în blocul locativ din str. B. Glavan nu se efectuează corespunzător curățirea în interiorul locului. La fel nu se efectuează corespunzător lucrările de amenajare a terenului aferent blocului locativ. Nu se efectuează deservirea și repararea echipamentului de alimentare cu apă și canalizare. La fel nu se efectuează deservirea tehnică a casei de locuit, lucrările de reparație curentă fiind executate de locatarii blocului din surse financiare proprii. Nu se efectuează deservirea echipamentului de alimentare cu energie termică, dat fiind faptul că apartamentul reclamanților este deconenctat de la sistemul centralizat de încălzire din luna octombrie 2003.
9. Totodată, invocă reclamanții că proprietarii deconectați parțial sau integral de la sistemenel de încălzire achită tariful în cauză în mărime de 15 %. Astfel, având în vedere că apartamentul este deconectat de la sistemul centralizat de încălzire urma fi aplicat tariful pentru deservire tehnică a echipamentelor tehnice în mărime de 0,1 li(0,69x15%=0,1035 lei) și nu triful de 0,69 lei/m2. Necătând la faptul că ÎM ,,Gospodăria Locativ Comunală Bălți" a fost anunțată despre deconectarea apartamentului de la sistemul centralizat de energie termică, din informația privind lucrările executate nu au fost modificate, ceea ce vine în

contradicție cu prevederile Deciziei Consiliului municipal Bălți nr. 6/49 din 27.10.2011.

10. Pe lângă faptul că în lista lucrărilor executate sunt incluse o multitudine de lucrări care nu se execută de ÎM „Gospodăria Locativ Comunală Bălți", nici sumele prescrise spre a fi alocate pentru lucrări, nu corespund cu sumele lucrărilor executate și costul acestora, diferența fiind de aproximativ 100 000 lei care sunt înaintate spre plată locuitorilor blocului locativ absolut nejutificat. Respectiv sumele alocate pentru executarea lucrărilor, potrivit informației pentru perioada 2011-2018 constituie 502 131,05 lei, iar lucrările pretinse a fi executate constituie 390 332,69 lei, diferența fiind de 111 799 lei, sumă înaintată spre plată locatarilor blocului locativ absolut nejustificat.

11. Invocă reclamanții, că au înaintat o cerere prealabilă, prin care au solicitat anularea ca tardivă a sumei incluse ca datorie pentru perioada anilor 2011-2019 indicată în avizul de plată pentru luna mai 2022; efectuarea recalculului pentru deservirea tehnică a rețelelor de alimentare cu energie termică; efectuarea recalculului pentru serviciile neprestate și incluse în mod abuziv în avizul de plată. Faptul expedierii cererii se confirmă prin copia avizului de recepție din 01.07.2022.

12. Consideră reclamanții că ÎM „Gospodăria Locativ Comunală Bălți" urma să efectueze recalculul pentru deservirea tehnică a rețelelor de alimentare cu energie termică pentru apartamentul nr. 28 din momentul deconectării apartamentului de la sistemul centralizat de încălzire adică din 2003 până în prezent.

13. Rezultă, că în avizul de plată pentru luna mai 2022 sunt incluse sume pentru servicii neprestate și lucrări neexecutate, faptul dat constituie o îmbogățire fără justă cauză. Respectiv, pretinsa datorie pentru perioada prescrisă urmează a fi anulată ca tardivă în partea ce depășește termenul general de prescripție.

14. Invocă reclamanții că până în prezent nu au recepționat nici un răspuns de la prestatorul de servicii, la cererea prealabilă.

15. Solicită reclamanții anularea ca tardivă a sumei datoriei penru perioada anilor 2011-2019 inclusă în avizul de plată pentru luna mai 2022; obligarea la efectuarea recalculului pentru deservirea tehnică a rețelelor de alimentare cu energie termică din anul 2011, în conformitate cu Decizia Consilului municipal Bălți nr. 6/49 din 27.10.2011; obligarea la efectuarea recalculului pentru seviciile neprestate și incluse în mod abuziv în avizul de plată. Anularea avizului de plată pentru luna mai 2022, eliberat pentru apartamentul nr. 28

situat în mun. Bălți str.mBoris Glavan 25, aflat în proprietatea reclamanților ca fiind ilegal.

16. Totodată, la 10 aprilie 2023, prin cerere scrisă reclamanţii au solicitat dispunerea efectuării expertizei tehnice în construcţii pentru a constata faptul executării/ neexecutării sau executării necorespunzătoare a lucrărilor indicate în certificatul informaţional privind lucrările executate, în perioada anilor 2011-2021, în blocul locativ din mun.Bălţi str.Boris Glavan nr. 25. Aşadar, se propun următoarele întrebări: - 1. Care este starea tehnică a blocului locativ din mun.Bălţi,str.Boris Glavan 25? - 2. Care sunt defectele / deteriorările depistate în blocul locativ din mun.Bălţi str.Boris Glavan 25? - 3. Sunt sau nu respectate prevederilor actelor normative ce reglementează deservirea tehnică a blocurilor locative, în blocul locativ din mun.Bălţi str. Boris Glavan 25 , de către ÎM „GLC Bălţi”? - 4. Au fost sau nu executate în Curtea blocului locativ din mun.Bălţi str.Boris Glavan 25 lucrările de deservire tehnică a casei de locuit şi a reţelelor de apă rece şi canalizare precum şi deservirea tehnică a echipamentelor de alimentare cu energie termică, în concordanţă cu lista lucrărilor executate şi perioada (01.05.2011 - 01.10.2021) indicată în informaţia anexată, de către ÎM „GLC Bălţi”? - 5. Dacă lucrările indicate în informaţia prezentată nu corespund condiţiilor tehnice stabilite, solicităm să vă expuneţi în concluzie asupra neconcordanţelor depistate şi actele normative ce reglementează deservirea tehnică, indicînd la lucrările ce nu au fost executateîn baza informaţiei anexată şi a celor ce a fost executate necorespunzător? - 6. Au fot sau nu deservite echipamentele de alimentare cu energie termică în ap.28 din mun.Bălţi str.B.Glavan 25, ce aparţine cu drept de proprietate lui Cucoş Nicolai şi Cucoş Oxana, avînd în vedere că apartamentul este deconectat de la sistemul centralizat de energie termică din anul 2003? - 7. Dispunerea efectuării expertizei tehnice în construcţii să fie pusă pe seama Agenţiei pentru Supraveghere Tehnică Direcţia Supraveghere Tehnică Nord din mun.Bălţi str.Victoriei 54.

17. Prin încheierea Judecătoriei Bălți, sediul central din 20 aprilie 2023 s-a dispus de a respinge cererea reprezentantului apelanților Cucoș Oxana,Cucoș Nicolae-avocatul Moruz Valentina privind efectuarea expertizei în construcții și instalații aferente.

Poziția instanței de fond:

18. Prin hotărârea judecătoriei Bălți, sediul Central din 03 iulie 2023, cererea de chemare în judecată înaintată de Cucoș Nicolai și Cucoș Oxana împotriva ÎM

„Gospodăria Locativ Comunală Bălți” privind anularea sumei datoriei, efectuarea recalculului și anularea avizului de plată, a fost respinsă.

Solicitarea și argumentele apelantului:

19. Nefiind de acord cu hotărârea judecătoriei Bălți, sediul Central din 03 iulie 2023, avocata Valentina Moruz în interesele apelanților Cucoș Nicolai și Cucoș Oxana a formulat la data de 05 iulie 2023 (f.d.110) o cerere de apel preliminară, iar la data de 17 octombrie 2023 a depus o cerere de apel cu invocarea motivelor de fapt și de drept , potrivit art.art.364-365 CPC , prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărîrii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă.

20. În partea motivatoare a cererii apelantul a invocat faptul că, un prim argument al instanței de fond se referă la întreruperea termenului de prescripție extinctivă în baza prevederilor art. 401 alin. (1) lit. a) Cod Civil, potrivit căruia dacă debitorul a executat parţial obligaţia, termenul se întrerupe, din care motiv, instanţa de fond a făcut trimitere la informaţia cu privire la calculele prezentate de partea pârâtă, prin care în opinia instanţei se constată faptul achitării periodice pentru serviciile comunale prestate de ÎM „GLC Bălţi”.

21. Astfel, la argumentul respectiv al primei instanțe remarcă faptul că, instanța de fond a aplicat o lege care nu urma a fi aplicată, ceea ce prin prisma art. 387 lit.b) CPC coraborat cu art. 386 alin.(l) lit.d) CPC constituie temei de casare a hotărârii instanţei de fond.

22. Mai mult, prin cererea de chemare în judecată reclamanţii au solicitat aplicarea termenului de prescripţie pentru perioada anilor 2011-2019, având în vedere că, în avizul de plată sunt incluse datorii în sumă de 10 256 lei începând cu anul 2011, respectiv datoriile pentru perioada anilor 2011 -2019, urmează a fi excluse din avizul de plată, pentru că depășesc termenul de prescripţie indicat la art. 267 CC (în vigoare până la 01.03.2019)*Termenul generat de prescripţie extinctivă.*

23. (1) Termenul general în interiorul căruia persoana poate să-şi apere, pe calea intentării unei acţiuni în instanţă de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani. ” potrivit legii materiale în vigoare în perioada de referinţă. Pe când instanţa de fond în motivarea hotărârii contestate aplică o lege care nu trebuia să fie aplicată, dat fiind faptul că art. 401 alin.(l) lit. a) CC ,, întreruperea cursului prescripţiei extinctive-(1) Cursul prescripţiei extinctive se întrerupe:a) printr-un act voluntar de executare sau prin recunoaşterea, în orice alt mod, expres sau tacit, a dreptului a cănii acţiune se prescrie, făcută de către cel în folosul căruia curge prescripţia. Constituie acte de recunoaştere tacită executarea parţială a obligaţiei, achitarea, în tot sau în parte, a dobînzilor sau a penalităţilor, constituirea unei garanţii, solicitarea uniri termen de plată, declararea compensării şi a!le asemenea manifestări care să ateste în mod neîndoielnic

existenţa dreptului celui împotriva căruia curge prescripţiaa intrat în vigoare la 01.03.2019 adică după perioada de referinţă 2011-2019.

24. Drept urmare, făcând trimitere la art. 7 alin.(l) CC „Acţiunea în timp a legii civile(1) Legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică şi nici nu suprimă condiţiile de constituire a unei situaţii juridice constituite anterior, nici condiţiile de stingere a unei situaţii juridice stinse anterior. De asemenea, legea nouă nu modifică şi nu desfiinţează efectele deja produse ale unei situaţii juridice stinse sau în curs de realizare. ” Se atestă că instanţa de fond a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată”.

25. Potrivit art. 277 CC „întreruperea cursului prescripţiei extinctive;(1) Cursul prescripţiei extinctive se întrerupe:a)în cazul intentării unei acţiuni în modul stabilit;b)în cazul în care debitorul săvîrşeşte acţiuni din care rezultă că recunoaşte datoria. ” , normă de drept aplicabilă speţei, curgerea termenului prescripţiei se întrerupe în două cazuri, în cazul intentării acţiunii în judecată sau în cazul în care debitorul săvârşeşte acţiuni din care rezultă că recunoaşte acţiunea. Aici e de menţionat că în instanţă nu a fost înaintată careva acţiune până în anul 2019, care ar constitui temei de întrerupere a prescripţiei.

26. Totodată, cu referire la săvârşirea acţiunilor de către debitor din care rezultă recunoaşterea acţiunii, care ar duce la întreruperea curgerii prescripţiei, atrage atenţia instanţei de apel că potrivit art. 272 alin.(9) CC (în vigoare până la 01.03.2019) „ Cînd este vorba de prestaţii succesive, prescripţia dreptului la acţiune începe să curgă de la data la care fiecare prestaţie devine exigibilă, iar dacă prestaţiile alcătuiesc un tot unitar, de la data ultimei prestaţii neexecutate. ” Astfel, în cazul prestaţiilor successive, prescripţia dreptului la acţiune începe să curgă de la data la care fiecare prestaţie devine exigibilă, adică, având în vedere că plata pentru deservirea blocului locativ este o plată sccesivă/lunară, termenul pentru fiecare prestaţie lunară începe a curge după expirarea termenului de achitare pentru fiecare lună în parte.

27. Prin urmare, faptul că reclamanţii au achitat câte 100 lei/lunar începând cu luna decembrie 2017 nu poate fi interpretat ca temei pentru întreruperea curgerii prescripţie pentru perioada 2011-2017, or, în cazul din speţă curgerea termenului prescripţiei urmează a fi calculat pentru fiecare obligaţie de neachitare în parte.

28. În consecință, concluziile instanţei de fond cu privire la faptul că reclamantul a săvârşit acţiuni de recunoaştere a datoriei, sînt în contradicţie cu circumstanţele cauzei, ceea ce în conformitate cu art.386 alin.(l) lit.c) CPC, constituie temei de casare a hotărârii contestate.

29. Subsidiar, reține că instanța de fond a menționat faptul că reclamanții nu s-au adresat către prestatorul de servicii cu o cerere prealabilă privind efectuarea recalculului, iar pârâtul la rândul său ar fi refuzat efectuarea recalculului.

30. Cu privire la argumentul nominalizat, apelantul menționează că, la cererea de chemare în judecată a fost anexată cererea prealabilă către ÎM „GLC Bălţi” inclusiv și avizul de recepţie, prin care reclamanţii au solicitat:1.Anularea ca tardivă a sumei datoriei pentru perioada anilor 2011-2017 inclusă în avizul de plată pentru luna mai 2022;2.Efectuarea recalculului pentru deservirea tehnică a reţelelor de alimentare cu energie termică;3.Efectuarea recalculului pentru serviciile neprestate şi incluse în mod abuziv în avizul de plată.

31. Astfel, argumentul instanţei de fond precum că reclamanţii nu s-au adresat în prealabil cu cerere de efectuare a recalculului, atestă o examinare superficială a cauzei și a probelor anexate la dosar, ceea ce în ordinea art. 386 alin.(l) lit.a) CPC constituie temei de casare a hotărârii.

32. Suplimentar, a reținut că instanţa de fond a menționat că serviciile publice de gospodărie comunală se prestează şi respectiv se achită costul acestora, în baza contractelor încheiate cu consumatorii. Concomitent, instanţa a reţinut, că încheierea unui contract de prestare a serviciului public este nu doar o obligaţiune legală a prestatorului de serviciu, dar şi a consumatorului. Iar, în caz de prestare a serviciilor publice de gospodărie comunală în lipsa contractelor încheiate cu consumatorii (proprietarii, chiriaşii şi locatarii apartamentelor), aceştia din urmă sunt obligaţi să achite contravaloarea serviciilor prestate, conform facturilor primite. Concluzia respectivă rezultă din prevederile exprese cuprinse în art.25 alin.(5) din Legea nr. 1402 din 24.10.2002, în care se stipulează, că *agenţii economici care furnizează prestează servicii de gospodărie comunală fără contracte cu consumatorii, în caz de neachitare a sumelor datorate, pot acţiona conform prevederilor alin. (2)-(4), adică acţiuni de recuperare a datoriilor, inclusive prin acţionarea în judecată.* Prin urmare, în caz de prestare a serviciilor publice de gospodărie comunală, indiferent de faptul a fost sau nu încheiat contract în acest sens, consumatorii urmează să achite serviciile prestate. Or, lipsa unui contract scris nu scuteşte consumatorul de obligaţia de a achita serviciul prestat.

33. Aderent, la acest capitol atrage atenţia că, între reclamanţi şi pârât nu a fost încheiat un careva contract de prestări servicii, iar serviciile pentru care se pretinde încasarea plăţii, nu au fost executate sau au fost executate necorespunzător. Respectiv nu pot fi aplicate prevederile art. 25 alin.(5) al Legea nr. 1402 din 24.10.2002, pentru că alin.(2)-(4) al aceluiaşi articol indică expres că „*dacă suma datorată, inclusiv penalităţile, nu a fost achitată în termenul stabilit în contract, operatorul poate suspenda executarea contractului cu un preaviz de 5 zile lucrătoare. (3) Reluarea furnizării/prestării serviciilor publice de gospodărie comunală se va face în termen de 3 zile lucrătoare de la data efectuării plăţii, iar cheltuielile aferente suspendării, respectiv reluării furnizării/prestării sen’iciului, vor fi suportate de*

consumator.(4) Dacă după suspendarea contractului (sau după debranşare) consumatorul nu achită suma datorată, operatorul este în drept să acţioneze consumatorul în judecată."Pentru neachitarea serviciilor prestate în baza de contract furnizorul suspendă prestarea serviciului până la achitarea acestuia, iar dacă după suspendarea contractului consumatorul nu achită, operatorul poate acţiona consumatorul în judecată.

34. La fel, reieşind din probatoriul cauzei se atestă că reclamanţii nu sunt mulţumiți de calitatea serviciilor prestate şi cu înaintarea plăţilor pentru servicii prestate. La fel se atestă că pârâtul nu a respectat prevederile art. 25 alin.(2)-(4) al Legii nr. 1402 din 24.10.2002, pentru a fi aplicate prevederile alineatului (5) al aceluiaşi articol, adică nu a suspendat prestarea serviciilor.

35. Prin urmare, consideră că instanţa de fond a aplicat o normă ce nu trebuia să fie aplicată.

36. La fel, un ultim argument al instanţei de fond se referă la faptul că reclamanţii nu au prezentat probe care să fie considerate de instanţa de judecată suficiente pentru a fundamenta acţiunea privind anularea sumei datoriei, efectuarea recalculului şi anularea avizului de plată, motiv din care, acţiunea a fost respinsă.

37. La acest capitol, relevă că reclamanţii au depus eforturi colosale pentru dobândirea şi colectarea probelor în prezentul proces şi anume, la 28.06.2023 reclamanţii au expediat în adresa Inspectoratului Naţional pentru Supraveghere Tehnică o cerere privind constatarea executării / neexecutării sau executării necorespunzătoare a lucrărilor, prin care au solicitat:

1.Care este starea tehnică a blocului locativ din *****?

2.Care sunt defectele/deteriorările depistate în blocul locativ din *****?

3.Sunt sau nu respectate prevederile actelor normative ce reglementează deservirea tehnică a blocurilor locative, în blocul locativ din *****, de către ÎM „GLC Bălţi"?

4.Au fost sau nu executate în curtea blocului şi în blocul locativ din ***** lucrările de deservire tehnică a casei de locuit şi a reţelelor de apă rece şi canalizare precum şi deservirea tehnică a echipamentelor de alimentare cu energie termică, în concordanţă cu lista lucrărilor executate în perioada (01.05.2011-01.10.2022) indicată în informaţia anexată, de către ÎM „GLC Bălţi"?

5.Dacă lucrările indicate în informaţia prezentată nu corespund condiţiilor tehnice stabilite, solicităm să vă expuneţi în concluzie asupra neconcordanţelor depistate şi actele normative ce reglementează deservirea tehnică, indicând la lucrările ce nu au fost executate în baza informaţiei anexate şi a celor ce au fost executate necorespunzător.

6.Au fost sau nu deservite echipamentele de alimentare cu energie termică în apartamentul nr.*****, ce aparţine cu drept de proprietate solicitanţilor Cucoş

Nicolai şi Cucoş Oxana, avînd în vedere că apartamentul este deconectat de la sistemul centralizat de e/t din anul 2003?

38. Prin urmare, doar la mijlocul lunii iulie 2023 reclamanţii au recepţionat răspunsul ISSPNPC nr.27/07-2480 din 06.07.2023 prin care a fost remisă cererea către Consiliul Municipal Bălţi.

39. Suplimentar, la data de 4 august 2023 reclamanţii au recepţionat de la Agenţia pentru Aupraveghere Tehnică scrisoarea nr.2928/23 prin care au fost informaţi că cererea din 28.06.2023 a fost remisă către administrația publică locală Bălţi.

40. Susține că, în continuare, în luna septembrie 2023 reclamanţii au recepţionat scrisoarea nr. C - 1225/125 din 01.09.2023 prin care au fost informaţi că în adresa primăriei Bălţi a parvenit; materialul la dosarul administrativ nr.7091/23 din 29.06.2023 în temeiul cererii d. Cucoș Nicolai, material care a fost remis ÎM „GLC Bălţi" pentru examinare.

41. La fel, menționează că reclamanţii au înaintat către instanța de fond un demers privind dispunerea efectuării expertizei tehnice în construcţii şi instalații aferente, pentru a demonstra cu certitudine executarea lucrărilor în mod necorespunzător precum şi lipsa executării unor lucrări indicate în avizul de plată, însă instanţa de fond a respins demersul prin încheierea din 20.04.2023.

42. Mai mult ca atât, şedinţa de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare a fost numită pentru data de 22.06.2023 ora 09:00, având în vedere că avocatul reclamanţilor era antrenat în altă şedinţă de judecată stabilită anterior, a depus cerere de amînare. Următoarea şedinţă a fost fixată pentru data de 30.06.2023, dată la care reclamantul Cucoş Nicolai, avînd probleme de sănătate, fiind programat la medic, nu a avut posibilitate de a se prezenta la şedinţă şi a solicitat amânarea acesteia, însă, cauza a fost examinată în fond necătând la faptul că reclamantul nu a avut posibilitatea de a se prezenta la şedinţă din motiv de bolă.

43. Ulterior,și anume la 03.07.2023 a fost pronunţată hotărârea prin care acţiunea a fost respinsă.

44. În acest sens, prin acţiunile sale, instanţa de fond nu a contribuit la acumularea şi colectarea probelor avînd în vedere că partea a întâmpinat dificultăţi în constatarea faptului lipsei prestării serviciilor, printr-un act de constatare sau raport de expertiză, respectiv a lipsit partea reclamantă de posibilitatea de a prezenta probe pertinente şi concludente în vederea susţinerii cererii de chemare în judecată.

45. Raportînd prevederile art.art.25 alin.(1),26 alin.(1) CPC, relevă faptul că, instanţa de fond, la examinarea cauzei respective a aplicat eronat legea procesuală în latura administrării probelor şi contribuirii active la colectarea probelor, admiţînd astfel încălcarea drepturilor şi intereselor procesuale a

participanţilor la proces, lipsind reclamantul de dreptul de a prezenta şi probele, lipsindu-1 de dreptul contradictorialităţii şi egalităţii în drepturi procedurale.

46. Reiterând cele invocate supra, rezultă că prima instanţă nu a constatat şi nu a elucidat pe deplin circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, iar circumstanţele pe care instanţa le-a considerat constatate nu au fost dovedite cu probe veridice și suficiente, la fel instanţa a aplicat legi care nu trebuiau a fi aplicate, ceiea ce potrivit art. 386 CPC constituie temei de casare a hotăririi.

47. Astfel, în baza temeiurilor de fapt şi de drept expuse supra solicită admiterea cererii de apel , casarea hotărîrii instanței de fond cu emiterea unei noi soluţii prin care acţiunea să fie admisă.

48. În cadrul ședinței de judecată a instanței de apel din 30 noiembrie 2023, reprezentantul apelanților Cucoș Oxana, Cucoș Nicolae-avocata Moruz Valentina a înaintat demers privind ordonarea efectuării expertizei în construcții și instalații aferente, demers pe care l-a înaintat repetat , deoarece în instanța de fond acesta a fost respins .

49. Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 30 noiembrie 2023 s-a dispus respingerea demersului formulat de reprezentantul apelanților Cucoș Oxana,Cucoș Nicolae,avocatul Moruz Valentina privind dispunerea efectuării expertizei tehnice în construcții, la apelul declarat împotriva hotărîrii Judecătoriei Bălți(sediul Central) din 03 iulie 2023, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Cucoș Nicolai și Cucoș Oxana împotriva ÎM ,,Gospodăria Locativ Comunală Bălți” privind anularea sumei datoriei, efectuarea recalculului și anularea avizului de plată.

Argumentele părților expuse în ședința instanței de apel:

50. În cadrul ședinței instanței de apel reprezentantul apelanților Cucoș Oxana,Cucoș Nicolae,avocata Moruz Valentina a pledat pentru admiterea cererii de apel în temeiul motivelor de fapt și de drept invocate .

51. Apelantul Cucoș Nicolae în cadrul ședinței de judecată a pledat pentru admiterea cererii de apel în temeiul motivelor de fapt și de drept invocate.

52. În cadrul ședinței de judecată, reprezentantul intimatului ÎM”GLC Bălți”-Lungu Iulian a solicitat respingerea cererii de apel cu menținerea hotărîrii instanței de fond.

Aprecierea instanței de apel:

53. Audiind părțile prezente la proces,studiind materialele cauzei, Colegiul Civil consideră necesar de a admite apelul declarat de reprezentantul apelanților Cucoș Oxana,Cucoș Nicolae,avocatul Moruz Valentina, a casa integral hotărârea judecătoriei Bălți, sediul Central din 03 iulie 2023, cu emiterea unei noi hotărîri prin care acțiunea se admite parțial, reieșind din următoarele considerente.

54. În conformitate cu art.362 alin.1) CPC, Termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.

55. Din materialele cauzei rezultă că, hotărîrea primei instanțe a fost pronunțată la 03 iulie 2023 (f.d. 107,111-115), iar la data de 05 iulie 2023 reprezentantul apelanților Cucoș Oxana,Cucoș Nicolae,avocatul Moruz Valentina a declarat apel (f.d. 110). Prin urmare, Colegiul Civil consideră că apelantul s-a încadrat în termenul prevăzut de lege pentru declararea apelului.

56. În conformitate cu dispozițiile art.385 lit.c) Cod de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să caseze integral sau parţial hotărîrea primei instanţe, emiţînd o nouă hotărîre.

57. Articolul 386 alin.1 Cod de procedură civilă prevede că hotărîrea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel dacă: a) circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin; b) circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, pe care prima instanţă le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice şi suficiente; c) concluziile primei instanţe, expuse în hotărîre, sînt în contradicţie cu circumstanţele cauzei; d) normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.

58. Conform art.10 lit.b) din Legea menţionată, serviciile publice de gospodărie comunală sînt furnizate/prestate de operatori specializaţi (întreprinderi municipale şi individuale, societăţi pe acţiuni, în comandită, societăţi cu răspundere limitată, întreprinderi cu alte forme juridice de organizare), care pot fi agenţi economici, indiferent de forma juridică de organizare.

59. Actele cauzei certifică faptul că, reclamanții Cucoș Nicolai și Cucoș Oxana sunt proprietarii apartamentului nr. 28 din casa nr. *****, din anul 2000 în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 3103 din 22.08.2000.

60. Colegiul civil reține că, în luna iunie 2022 la adresa domiciliului reclamanților a parvenit avizul de plată pentru luna mai, anul 2022, prin care se impune plata pentru serviciile prestate în apartamentul nr. ***** de către ÎM ,,Gospodăria Locativ Comunală Bălți” în sumă de 101,01 lei și datoria de 10 155,15 lei.

61. Mai mult, potrivit materialelor cauzei, reclamanții-apelanți nu au încheiat careva contract de prestare a serviciilor comunale și necomunale cu ÎM ,,Gospodăria Locativ Comunală Bălți”, mai mult nici nu li s-a propus, nici nu li s-a prezentat ultimilor, careva contract privind prestarea serviciilor comunale și necomunale, însă plăți pentru așa-zisa prestare a serviciilor se înaintează fără careva temei legal.

62. Totodată, potrivit avizului de plată invocat supra rezultă așa numitele servicii pentru care sunt calculate plăți lunare, după cum urmează: curățirea fondului locativ- 17,58 lei; deservirea tehnică a echipamentului de alimentare cu apă și

canalizare - 17,58 lei; deservirea tehnică a echipementelor de alimentare cu energie termică - 6,07 lei; deservirea tehnică a blocului - 59,78 lei.

63. Menționează că în blocul locativ din str. B. Glavan nu se efectuează corespunzător curățirea în interiorul locului. La fel nu se efectuează corespunzător lucrările de amenajare a terenului aferent blocului locativ. Nu se efectuează deservirea și repararea echipamentului de alimentare cu apă și canalizare. La fel nu se efectuează deservirea tehnică a casei de locuit, lucrările de reparație curentă fiind executate de locatarii blocului din surse financiare proprii. Nu se efectuează deservirea echipamentului de alimentare cu energie termică, dat fiind faptul că apartamentul reclamanților este deconenctat de la sistemul centralizat de încălzire din luna octombrie 2003(f.d.14).

64. Drept urmare, prin cererea de chemare în judecată reclamanţii-apelanți au solicitat aplicarea termenului de prescripţie pentru perioada anilor 2011-2019, având în vedere că, în avizul de plată sunt incluse datorii în sumă de 10 256 lei începând cu anul 2011, respectiv datoriile pentru perioada anilor 2011 -2019, urmează a fi excluse din avizul de plată, pentru că depăşesc termenul de prescripţie indicat la art. 267 CC (în vigoare până la 01.03.2019)Termenul generat de prescripţie extinctivă,

65. (1) Termenul general în interiorul căruia persoana poate să-şi apere, pe calea intentării unei acţiuni în instanţă de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani", potrivit legii materiale în vigoare în perioada de referinţă. Însă, instanţa de fond în motivarea hotărârii contestate aplică o lege care nu trebuia să fie aplicată, dat fiind faptul că art. 401 alin.(l) lit. a) CC „ întreruperea cursului prescripţiei extinctive-(1) Cursul prescripţiei extinctive se întrerupe:a) printr-un act voluntar de executare sau prin recunoaşterea, în orice alt mod, expres sau tacit, a dreptului a cănii acţiune se prescrie, făcută de către cel în folosul căruia curge prescripţia. Constituie acte de recunoaştere tacită executarea parţială a obligaţiei, achitarea, în tot sau în parte, a dobînzilor sau a penalităţilor, constituirea unei garanţii, solicitarea uniri termen de plată, declararea compensării şi a!le asemenea manifestări care să ateste în mod neîndoielnic existenţa dreptului celui împotriva căruia curge prescripţiaa intrat în vigoare la 01.03.2019 adică după perioada de referinţă 2011-2019.

66. Sub acest aspect, făcând trimitere la art. 7 alin.(1) CC „Acţiunea în timp a legii civile(1) Legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică şi nici nu suprimă condiţiile de constituire a unei situaţii juridice constituite anterior, nici condiţiile de stingere a unei situaţii juridice stinse anterior. De asemenea, legea nouă nu modifică şi nu desfiinţează efectele deja produse ale unei situaţii juridice stinse sau în curs de realizare. " Prin urmare, Colegiul civil atestă că instanţa de fond a aplicat o lege care nu trebuia fi aplicată.

67. Potrivit art. 277 CC „întreruperea cursului prescripţiei extinctive;(1) Cursul prescripţiei extinctive se întrerupe:a)în cazul intentării unei acţiuni în modul stabilit;b)în cazul în care debitorul săvîrşeşte acţiuni din care rezultă că recunoaşte datoria. ” , normă de drept aplicabilă speţei, curgerea termenului prescripţiei se întrerupe în două cazuri, în cazul intentării acţiunii în judecată sau în cazul în care debitorul săvârşeşte acţiuni din care rezultă că recunoaşte acţiunea.

68. Reieșind din contextul normei enunțate, rezultă că până în anul 2019 în instanţă nu a fost înaintată o careva acţiune, care ar constitui temei de întrerupere a prescripţiei.

69. Subsidiar celor invocate, cu referire la săvârşirea acţiunilor de către debitor din care rezultă recunoaşterea acţiunii, care ar duce la întreruperea curgerii prescripţiei, Colegiul remarcă faptul că potrivit art. 272 alin.(9) CC (în vigoare până la 01.03.2019) „ Cînd este vorba de prestaţii succesive, prescripţia dreptului la acţiune începe să curgă de la data la care fiecare prestaţie devine exigibilă, iar dacă prestaţiile alcătuiesc un tot unitar, de la data ultimei prestaţii neexecutate. ” Astfel în cazul prestaţiilor succesive, prescripţia dreptului la acţiune începe să curgă de la data la care fiecare prestaţie devine exigibilă, adică, având în vedere că plata pentru deservirea blocului locativ este o plată sccesivă/lunară, termenul pentru fiecare prestaţie lunară începe a curge după expirarea termenului de achitare pentru fiecare lună în parte.

70. Drept urmare, faptul că reclamanţii au achitat câte 100 lei/lunar începând cu luna decembrie 2017 nu poate fi interpretat ca temei pentru întreruperea curgerii prescripţiei pentru perioada 2011-2017, or, în cazul din speţă curgerea termenului prescripţiei urmează a fi calculat pentru fiecare obligaţie de neachitare în parte.

71. În consecință, Colegiul civil consideră oportun a anula drept tardivă suma datoriei inclusă în avizul de plată pentru luna mai 2022, pentru perioada mai 2021,noiembrie 2014, deoarece termenul general al prescripției extinctive de 3 ani stabilit la art.267 Cod Civil al RM(în vigoare pînă la 01.03.2019) nu a fost respectat de intimatul ÎM ,,Gospodăria Locativ Comunală Bălți”.

72. În aceste circumstanțe, ținînd cont de faptul că a fost anulată ca tardivă suma datoriei inclusă în avizul de plată pentru luna mai 2022, Colegiul civil constată că, în rezultat, la caz, urmează a fi respinse și pretențiile cu privire la anularea sumei datoriei și efectuarea recalculului pentru perioada solicitată de reclamanții-apelanți.

73. În consecința celor enunţate, Colegiul civil şi de contencios administrativ ajunge la concluzia de a admite apelul declarat de Cucoș Oxana și Cucoș Nicolai prin intermediul avocatului Valentina Moruz, cu casarea integrală a

hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul Central, din 03 iulie 2023, cu emiterea unei noi hotărâri potrivit căreia acțiunea civilă se admite parțial.

74. În conformitate cu dispoziţiile art.385 lit.c),390 Cod de procedură civilă, Colegiul civil şi de contencios administrativ,-

D E C I D E :

Se admite apelul declarat de Cucoș Oxana și Cucoș Nicolai prin intermediul avocatului Valentina Moruz .

Se casează integral hotărîrea Judecătoriei Bălți, sediul Central, din 03 iulie 2023, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată formulată de Cucoș Nicolai și Cucoș Oxana împotriva ÎM ,,Gospodăria Locativ Comunală Bălți" privind anularea sumei datoriei, efectuarea recalculului și anularea avizului de plată , cu emiterea unei noi hotărîri, conform căreia acțiunea civilă se admite parțial.

Se anulează ca tardivă suma datoriei inclusă în avizul de plată emis de ÎM ,,Gospodăria Locativ Comunală Bălți" pentru luna mai 2022,pentru perioada mai 2021,noiembrie 2014.

În rest acțiunea civilă se respinge.

Decizia este definitivă din momentul pronunțării, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de două luni de la comunicarea deciziei integrale prin intermediul Curţii Supreme de Justiţie.

Preşedintele completului
judecător Stela Procopciuc

Judecători Dumitru Corolevschi

Elena Grumeza